

KONYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

KONYA BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ'NİN
KATKILARIYLA

Şehrin Mafizası

KONYA **YeniGün** GAZETESİ'NİN
ÜCRETSİZ KÜLTÜR-SANAT İLAVESİDİR

CİLT: 5 • SAYI: 17

HAZIRLAYANLAR: SADIK GÖKCE - ANUŞ GÖKCE

4 AĞUSTOS 2023 CUMA

OLTAYA TAKILANLAR

EDİTÖRDEN

Bazı olaylar vardır aradan yüzlerce yıl geçse de unutulmaz. Hafızalarda hep canlı kalır. Vicdanlar bu olayı bir türlü kabul etmez...

Kerbela olayı da bu meşum olaylardan birisidir. Peygamber Efendimizin sevgili torunu Hazreti Hüseyin koltuk sevdalısı bir zat tarafından acımasızca katledilirken beraberinde aile fertlerinden bazıları ve kardeşleri de şehit edilmiştir.

Bu olayın yıldönümünde her yıl camilerimizde olay tekrar tekrar anlatılır. Ancak bu anlatım içinde ne hikmetse şehit edilenler için rahmet dilenirken kimin şehit ettiği ve olayın niçin vuku bulduğuna hiç temas edilmez. Yani Diyanete göre çok kötü bir olay meydana gelmiştir, çok değerli insanlar katledilmiştir ama katiller bilinmez veya anlatılmaz.

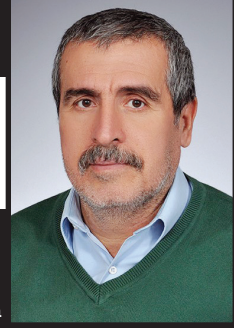
Bu sayımızda Anuş Gökce, Kerbela olayını İslam Tarihi kaynaklarından araştırıp olayı detayları ile birlikte sizlere anlatmaya çalıştı. Belki yapılan çalışma çok detaylı olmadı ama hiç olmazsa olayın failleri belli ve olayın sebebinin ne olduğu anlatıldı.

Anuş Hanımın yazısını okuduğunuz zaman olay hakkında bilgi sahibi olacak ve daha detaylı nereden araştırmanız gerektiği yolunda kaynaklar edineceksiniz.

Aşure konusunu da Selçuk Üniversitesi Emekli Öğretim Üyelerinden Safiye Hale Gürbüz sizin için kaleme aldı. Detaylı bir bilgi aktarımı ile Aşure'nin tarihi geçmişini anlatıyor Hale Hanım yazısında. Bu arada Aşure'nin Ermeni ve Rum dillerinde ki adını da

**SADIK
GÖKCE**

sadikgokce@hotmail.com

öğrenmiş oluyoruz bu yazı sayesinde. Konya Edebiyat âleminin güçlü kalemelerinden Hüzeyme Yeşim Koçak Hanımefendi bu sefer siz Şehrin Hafızası okuyucuları için oturdu bilgisayarının başına. O nefis anlatımı ve kelimelelere dans ettiren üslubu ile sizlere sesledi. Sanıyorum benim gibi sizler de beğenerek okuyacaksınız bu mükemmel anlatımlı yazıyı.

Şehrin Hafızasını çıkarmaya başladığımız andan itibaren yanımızda bulunan ve çıktığımız bu yolda bizimle yürüyerek yol arkadaşımız olan, bizimle heyecanlanıp bizimle hüzünlünen Fatma Tutak Hanım da bu sayıda önemli bir iddianın cevabını arıyor. Gelecek diye bir şey var mı diye soruyor ve bu sorunun cevabını arıyor.

Fatma Hanımın yazısını okuyuncaya kadar ben de gelecek kavramı üzerinde düşünüyordum. "Ölümü, yattığın zaman yastığının altında, kalktığın zaman burnunun ucunda bil" diye Hazreti Ömer'e ait olduğu belirtilen bir söz aktarırlardı biz küçükken büyüklerimiz bize... Ölüm bu kadar yakınsın insan niçin gelecek için kaygı duymalı diye düşünürdüm hep. Bu konuda düşünen yalnız ben değilmişim demek ki...

Elbette ki anlık yaşayalım demiyorum. Ama ölümün varlığını unutmama-

İÇİNDEKİLER

- EDİTÖRDEN
SADIK GÖKCE
- KERBELA FACİASI VE AŞURE İLE BAĞINTISI
ANUŞ GÖKCE
- BENİM HAYVAN DOSTLARIM

- HÜZEYME YEŞİM KOÇAK**
- OLTAYA TAKILANLAR
- FATMA TUTAK**
- AŞURE KÜLTÜRÜMÜZ
- SAFİYE HALE GÜRBÜZ**
- AĞUSTOS DABEN
- TAYYAR YILDIRIM**

dan, gelecek tabir edilen yaşamadığımız günlere iyi bir isim bırakabilmek için dinimizin bize bildirdiği kurallar dışına fazla çıkmadan, sınırları zorlamadan, severek ve sevilerek yaşayalım hayatı.

Şehrin Hafızası'nın hazır kuvveti Tayyar Yıldırım bu sayımızda da bizlerle birlikte... Tam hazır kuvvet olma özelliğini anlatan bir yazı kaleme almış. Astsubay Hazırlama Okulu'na kayıt yaptıрма hikâyesini anlatmış. Demek ki bu disiplinli ve düzenli çalışmasını askeri kimliğine borçlu...

Beş yıldır Şehrin Hafızası ile karşınıza çıkıyoruz. İsmimiz her ne kadar Şehrin Hafızası olsa da biz milletin, ülkenin ve tarihimizin hafızası olma yolunda da çabalıyoruz. Bu konuda elimizden gelen gayreti gösteriyoruz ve göstermeye de çalışacağız.

Beşinci cildin on yedinci sayısını yani yüz yirmi ikinci sayımızı elinizde tutuyor veya internetten okuyorsunuz şu anda. Bu sayıya ulaşmış olmak bizi çok mutlu ediyor. Geleceğe yatırım yaptığımızı düşünüyorum bu sayede. Hani Fatma Tutak Hanım yazısında gelecek kavramını tartışıyor ya... İşte geleceğe ancak böyle sahip olabiliriz diye düşünüyorum. Aksi halde nefes

aldıktan sonra onu veremeyecek kadar vaktimin olup olmayacağını da farkındayım. İşte bu farkındalık Anuş Hanımı ve beni bu dergiyi hazırlamaya iten sebeplerin başında yer alıyor. Tek amacımız "Gök kubbede bir hoş seda bırakabilmek."

Ağustos ayına girdik. Türk tarihi açısından önemli bir ay Ağustos.

Destanlar şairi Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu bir şiirinde;

**Aylardan Ağustos, günlerden Cuma
Gün doğmadan evvel iklim-i Rum'a
Bozkurtlar ordusu geçti hücum
Yeni bir şevk ile güreledi gökler
Ya Allah...Bismillah... Allahuekber**

Diye sesleniyor bizlere tarihe not düşmek adına. Biz de önümüzdeki sayıda nasip olursa sürpriz bir yazarımızın kaleminden "Malazgirt Zaferini" anlatacağız sizlere. Kalem erbabı kadromuz genişliyor. Aramıza yeni yazarlar katılıyor. Bu katılımlar bizi mutlu ediyor ve gururlandırıyor. İnşallah bu katılımlar devam eder.

Yazımı çok sevdiğim, önemseydiğim, yol haritamı belirlememde en etkili şiarlardan birisi olan ve bu köşede sık sık yazdığım bir söz ile sonlandırıyorum.

NİYET HAYIR AKİBET HAYIR.

ACZİMİN GİRYESİ

**Ahmet
Sevgi**

GÜZ DE GÜZELDİR

*Hazan mevsimidir güz, sararıp solsa da yapraklar,
Değil mi ki hüzne âşığız, kış da güz de güzeldir.*

04 AĞUSTOS 2023

(Ahmet Sevgi)

KERBELA'DA YAŞANAN FACİA VE AŞURE İLE BAĞLANTISI

ANUŞ
GÖKÇE

Kerbela hadisesi, Muaviye'nin veliaht ilan ettiği Yezid'e biat etmeyen Hz. Hüseyin ve ailesinden 72 kişinin öldürülmesi ve bazılarının da esir edilmesi olayıdır. 10 Muharrem 69 (Nisan 680) yılında meydana gelen bu hadise İslam dünyasını derinden yaralamış, Hz Peygamberin evlatlarının öldürülmesi Emevilere karşı bir düşmanlık yaratmıştı.

H.56 (676yılında) Muaviye ölmeden önce oğlu Yezid'i veliaht tayin etmiş ve ona biat edilmesini emretmiş; etmeyenlerin can ve mal güvenliği kalmayacağı, isyan edenlerin mutlaka öldürüleceğini beyan etmişti. Şam'da yapılan biat töreninden sonra Kufe'ye gelen Muaviye ve Yezid, halkın tepkisiyle karşılaştılar. Kufeliler, Muaviye'nin oğlunu yerine geçirerek Bizans'ta olduğu gibi sultanlık ihdas ettiğini düşünerek Yezid'e biat etmek istemiyordu. Muaviye valiliklere emirler göndererek Yezid adına biat almalarının, özellikle Hz. Ali'nin çocuklarının biatlerinin alınmasını istemişti. Hz. Hüseyin'e de bir mektup göndererek fitne çıkarmasını, fitne çıkarmanın mutlaka öldürüleceğini bildirmişti. Muaviye'nin Hz. Hasan ile anlaşmasından sonra halifeliklerine ses çıkarmaya Hz. Hüseyin Yezid'e biat konusunda fikrini değiştirdi ve halifelikini kabul etmedi. Çünkü Muaviye anlaşma şartlarına uymamıştı. Halifelik Muaviye'nin ölümünden sonra Hz. Hasan'a, onun vefatından sonra da Şura'ya bırakılacaktı.

Medine Valisi Mervan, Muaviye'nin yerine halef tayin ettiği Yezid'e kendi adına biat almasını isteyen mektubu Mescid-i Nebevi'de okutunca halk fevran etti. Abdullah b. Ebubekir Mervan'a daha başlangıçta Muaviye'nin yalan söylediğini, saltanatı babadan oğula intikal ettiren Bizans sistemini Müslümanların başına getirmek istediklerini söylerken, Abdullah b. Ömer, Yezid'in fâsik olduğunu, Abdullah b. Zübeyr

ise Allah'a karşı gelenlere itaatın caiz olmadığını ileri sürerek açıkça itiraz ettiler ve biatı kabule yanaşmadılar. Mervan'ın durumu bildirmesi üzerine Muaviye Medine'ye gelerek halkı biata zorladı, fakat başarılı olamadı. **(TDV İslam Ansiklopedisi, Hüseyin mad. Et-hem Ruhi Fırlalı, Pdf)**

Muaviye'nin M. 680yılında ölmesi üzerine, Yezid, babasının yerine Şam'da hilafet makamına oturdu. Şamlılar kendine biat etti. Yezid'in iktidarı saltanat şeklinde gerçekleştiği için başta Hz. Hüseyin olmak üzere pek çok sahabenin rıza göstermeyeceğini, hatta kuvvetli tepkilerle karşılaşacağını biliyordu. İktidarı kaçırmamak için çok süratli hareket etti. Hemen Medine Valisi Velid b. Utbe'ye bir mektup göndererek Hz. Hüseyin ve sahabelerin ileri gelenlerin biatin alınmasını emretti. Yezid, yazdığı mektubunda şöyle diyordu: "Mektubun sana geldiği zaman Hüseyin b. Ali ile Abdullah b. Zübeyr'i buldur, onların bana biatlerini al! Eğer biatten kaçınırlarsa boyunlarını vur, başlarını bana gönder. Halkın da biatlerini al, biatten kaçınanlar hakkında Hüseyin b. Ali ve Abdullah b. Zübeyr hakkında olduğu üzere hükmü yerine getir!" Vesselam!" **(Şamil İA,C: s. 344 vd., Şamil İslam Ansiklopedisi, Şamil Yayınevi, Ocak 2000 İstanbul)**

Velid, Hz. Hüseyin'e haber gönderip hilafet meselesini görüştü. Hz. Hüseyin Yezid'e biat etmedi. Biat konusunda Hz. Hüseyin şöyle diyordu:

"Benim gibi birinden gizli biat alınmaz. Halkı toplayıp hepimizi biate davet edersen, bu iş böyle olur." **(Doğuştan günümüze Büyük İslam Tarihi, C:2, s.322, Çağ Yay, 1986 İST)**

Hz. Hüseyin oğullarını ve akrabalarını alarak Mekke'ye gitti. Muhammet b.

Hanefi'ye Medine'den ayrılmadı. Ayrıca ağabeyine gitmemesi için nasihat etti. Fakat Hüseyin dinlemedi.

Hz. Hüseyin Mekke'ye ulaştığı zaman civar halkı kendisini ziyaret etmeye başladılar. Mekke'de bulunan İbni Zübeyr de adamlarıyla beraber kendisini sık sık ziyarete geliyordu. Bu gibi olaylar, halkın ona olan saygısı Emevi idaresince biat olarak algılanmaya başladı. Bu sırada Muaviye'nin ölümü ile Yezid'e biat edildiği haberi Kufe'de duyulunca, halk Yezid hakkında ileri geri konuşmaya başladı. Şiiler ise Süleyman b. Surad'ın evinde toplanarak durum değerlendirilmesi yaptılar. Hz. Hüseyin'e mektuplar yazarak biat için Kufe'ye davet ettiler. Hz. Hüseyin amcasının oğlu Müslim b. Akil'i kendilerine göndererek şimdilik bu işi gizli tutmaları gerektiğini, ora halkının gerçekten kendisini isteyip istemediklerini öğrenmek istedi. Müslim Kufe'ye vardığı zaman Şiiler onun etrafında toplanarak Hz. Hüseyin'i Emirül Müminin olarak tanıyacaklarını beyan ederek biatlerini yenilediler. Bu durumda Müslim. Hz. Hüseyin'e bir mektup yazdı ve Kufe halkının kendisini beklediğini bildirdi.

Şiilerin hareketlerini takip Kufe Valisi Numan b. Beşir, fitne çıkarmada ve ayrılıkta yarışmayın diyerek halkı uyardı. Yezid'e de bir mektup yazarak durumdan haberdar etti.

Yezid Kufe valiliğine sert ve şedidliği ile tanınan Ubeydullah b. Ziyad'ı atayarak geniş yetkilerle donattı. Hz. Hüseyin'i idam veya sürgün hükmüyle Kufe'ye gelen İbni Ziyad halkı camide toplayarak; "Halife beni şehrinize vali ve haraç

işlerinize memur tayin etti. Bana mazlum olanınıza iyilik etmeyi, yoksullarınızı doyurmayı, devlete itaat edenlere iyi muamele etmeyi; âsi ve fitnecilere karşı katı davranmayı emretti. İyilerinize karşı müşfik bir baba, itaat edenlerinize karşı bir öz kardeş gibi davranacağım. Kılıç ve kırbacım, emrimi kabul etmeyen, kana karşı çıkanların üstünde olacaktır. Şimdi isteyen dileğini yapabilir." diyerek halkı tehdit etti. Minberden inerken; "Bana içinizde bulunan yabancıları, Şiileri, Haricileri, fitne ve ayrılıkçıları yazıp bildiresiniz. Kim bunların listesini yapıp verirse kurtulur. Bildirmeyenler ise ailesinden hiç kimsenin muhalif ve başkaldırmalara, fitnecilere katılmayacağına dair garanti vereceklerdir. Bu iki şıktan birini yapmayanlardan sorumlu değiliz. Bu, onun can ve mal dokunulmazlığı kalkar demektir. Eğer herhangi birinizin evinde bize bildirilmemiş bir halife muhalifi yakalanırsa o evin sahibi evinin kapısında asılır." (Doğuştan Günümüze İslam Ansiklopedisi, s.324 vd.)

Ubeydullah'ın bu tehdidi ve tazyiki karşısında Müslim'in etrafında toplanan Kufeliler arasında bir çözülme başladı. Valinin konuşmasından sonra Müslim'in Hani bin Urve'nin evine sığınması İbni Ziyad'ı harekete geçirdi. Hani'yi saraya çağırarak Müslim'i teslim etmesini istedi. Halkın kınamasından çekinen ve Müslim'i vermeyi kabul etmeyen Hani, valinin emriyle tutuklandı ve saraya hapsedildi.

Hani'nin hapsedildiğini duyan Müslim, aralarında parola olan "Ya Mansur" diye seslenerek etrafında topladığı 30 bin ki-

şikle saraya doğru yürüdü. Sarayda çok az kişiyle bulunan vali, adamlarını göndererek isyancıların dağılmasını halinde kendilerinin affedileceğini bildirdi. Muhammed b. Eşas'a da eşraftan birini göndererek, kendisine bağlı kişilerle ortaya çıkıp isyancılardan ayrılırsa hepsinin bağışlanacağını belirtti. Söylem etkisini çok çabuk gösterdi ve Müslim'in etrafındaki kuvvetler çil yavrusu gibi dağıldı. Yakalanacağını anlayan Müslim, Muhammed'e Hz. Hüseyin'in geri dönmesi için bir mektup yazarak ona göndermesini istedi. Muhammed sözünü yerine getirdi. Yakalanan Müslim ve Hani sarayın kapısında idam edildiler. Daha önce Müslim'in mektubuyla Kufe'ye doğru hareket eden Hz. Hüseyin Mekke'den ayrılmaması hususunda amcaoğulları İbni Abbas ve İbni Cafer de dâhil olmak üzere pek çok sahabenin ettiği nasihatlerden hiçbirini dinlemedi. Kendisini destekleyen kişilerle ile Salebe'ye geldiklerinde Müslim'in öldürüldüğünü duydu. Hz. Hüseyin ve çocukları geri dönmek istediye de Müslim'in çocukları ileri fırlatarak, "Ya intikamımızı alırız ya da babamız gibi şehit oluruz." diyerek geri dönüşü engelledi. Akabe girişine ulaştınca bir Arap onları, "Vallahi ateşin üstüne doğru gidiyorsun. Sana gelmen için haber gönderenler, savaşa girmeyi önleyip işleri düzene koymuş olsalardı buna bir diyecek olmazdı. Dönmekten başka çare yoktur." dedi. Hz. Hüseyin ve beraberindekiler Şiraf'ı terk eder etmez Hurr b. Yezid komutasında 1000 kişilik bir süvari birliğiyle karşılaştılar. Hz. Hüseyin, Kufelilere kendisini halife olması için davet ettiniz, yoksa sözünüzden döndü iseniz geldiğim yere geri dönerim diye söyledi ise de hiç kimseden ses çıkmadı. Hurr, "Sizinle karşılaştığımızda bir an bile beklemeden yakalayıp, Kufe'ye Ubeydullah b. Ziyad'a götürmemiz emredildi." diyerek Hz. Hüseyin ve etrafındakileri bırakmadı. Medine'ye dönmelerini önlemek için de onları kuzeye doğru sürdü. Hz. Hüseyin Ninova'ya yaklaştığında Ubeydullah bin Ziyad'ın kendisiyle savaşmak üzere gönderdiği Ömer b. Sa'd'ın kuvvetleriyle karşılaştı. Burada da geri dönmek istediğini bildirdi ise de istediği Vali tarafından reddedildi. (Do-

ğuştan Dünümüze İslam Tarihi, s.328 vd)

Hz. Hüseyin için savaşmaktan başka çare kalmamıştı. Dicle suyu kenarı da Valinin askerleri tarafından kuşatıldı. Hz. Hüseyin ve beraberindekiler hem susuzlukla hem de Yezid'in askerleriyle mücadele etmek zorunda kaldılar. H. 61 yılının 10 Muharreminde (10 Ekim 680) yapılan savaşta Hz. Hüseyin ve beraberindekilerin bir kısmı şehadet şerbetini içtiler, bir kısmı da esir alındılar. Bu şehitlerin ne kadar olduğu ihtilafıdır. 70 ila 87 arasında olduğu belirtilen şehitlerin 8 tanesi Hz. Ali'nin evlatlarıdır. (Sezgin, Abdülkadir Dr., Sosyolojik Açından Alevilik ve Bektaşılık, s.28, Yeni Türkiye Yay. Ankara Ekim 2002) Kerbela şehitlerine çok kötü davranıldı. Başta Hz. Hüseyin olmak üzere hepsini başı kesilerek Yezid'e gönderildi. Şehitlerin cesetleriyle beraber Ehl-i Beyte mensup Hz. Hüseyin'in eşi, kardeşleri, eşleri ve çocuklarına insanlık dışı işkenceler uygulandı. Emevileri ve Yezid'i kısa süreliğine muhaliflerinden kurtaran Kerbela hadisesi, Müslümanların kalplerinde onulmaz yaralar açtı. Kerbela'da şehit olan Hz. Hüseyin'in hayatta kalmış olan üç oğlu Ali, Evsat ve Ömer'den olan çocuklarından Evsat'ın annesi son Sasani Kralı Yezdücerc'din kızı Şehribanu idi. İranlılar bunu kullanarak milli şuurlarını ayakta tutmak için Şiiliği benimsediler ve milli bir din haline getirdiler. (Sezgin, a.g.e., s.29)

Sonuç

Emevilerin zulmü Kerbela hadisesiyle sona ereceğe benzemiyordu. Bundan daha vahim olan olaylar birbirini takip etti. Harre Vakası ve İbni Zübeyr'in ölümüyle sonuçlanan Mekke'nin Muhasarası, akabinde Kâbe'nin mancınıklarla taşla tutulması tüyler ürperten cinayetlerdi. Ama Hz. Ali taraftarlığı bir çığ gibi büyüdü ve Alevilik Türkler arasında da yayılmaya başladı.

Kufe'de bulunan Şiiler sözlerinden döndükleri için her yıl muharrem ayının 10.unda kendilerini zincirlerle döverler ve aşure pişirerek halka dağıtmaya başladılar. Bu gün İran'da, Türkiye'de ve Irak'da bulunan Şiiler ve Aleviler (Hz. Ali Sevgisi) 10 Muharrem'de Kerbela Şehitlerini mersiyelerle anarlar.

BENİM HAYVAN DOSTLARIM

**HÜZEYME
YEŞİM
KOÇAK**

Bazen. Aptalca, delice düşünceler soluk keserdi. Yürek az sonra kesiklerle kaplanır, bin bir yara irili ufaklı kaynardı.

İnsan rahatsızlığın nereden geldiğini de kestiremezdi. Bedenini dinlerdi, ola ki dert başka yerdeydi.

İşte bu sebeple kimi saatlerde Talibe yeise düşerdi.

“İçimizdeki hayvanları çoğaltıyoruz. Yer kaplıyor, daraltıyor, bunaltıyorlar. Tek tek atmaya başlasak...”

En tiksindiğim korktuklarımdan biriydi ama Allah’tan bir cesaret gelmişti. Avcılığa niyetlenmişim. Kerata, oradan oraya kaçıp, olmadık yerlere saklanıyordu. Gizlendiği bir köşeden sadece kulakları gözükmüştü. Hayrete muciptir, bazen sevimli de geliyordu tombul.

Aslında izleri içte dışta her taraftaydı. Nihayet kıstırdım, süpürgeyi elime aldım, bazen gölgesi, bütün yüreği kapatıp karartan mahlûka defalarca vurdum. Ölmüş gözüküyordu, ikna olmadım. Balkondan aşağı attım. Yüksekten düşerse mutlak can verirdi. Alçak hayvan!

Günlük telefonumu açtım. Düşler mutlaka aktarılmalıydı. Manayı Güzel’e anlattım. “Efendim, bugün bir fare öldürdüm” dedim. Sevinmiş gözükte, tebrik etti.

Temizlik! Oyy! Temizlik!”

Talibe, zâtını masaya yatırıyor. Aşama kaydetmek, katiyen basit görülemezdi, ciddi bir hayat memet meselesiydi. Aksi takdirde ruh siner söner giderdi.

Evet, daha içine sinen ibadetler nispeten yapabiliyordu. Durum böyleyken genellikle, “birilerinin” taktikleri, desiseleri sonucunda, bir yenilgi hissesi meydana geliyordu.

Sağına dönüyordu meselâ: “Sa-

lat-ı ümmiye” okunuyordu. Solumunda ise “Tin tin tini mini hanım/ Seni seviyor canım” çalıyordu.

Tövbe estağfurullah, pazarda ne ararsan mevcuttu, o da satın alıp duruyordu.

“Aşkın pazarında canları satmak” sa uzun, belâli işti.

Sızı yaratan fakat ibretlik bir hatırası üzerinde durmadan geçemedi:

Umredeydi. Talibe’nin şahsına, yakın bir zamanda katmerli bir haksızlık yapılmıştı.

İlk Hicaz yolculuğuna; öfke, gayz, kin, kavga gibi haller -artık nasıl tanımlanırsa- bütün olumsuz isimler, çeşitler, tonlarıyla taşınmıştı. Kâbe kapılarında, hınçlandığı kişinin cezalandırılması için Hakk’a az mı yalvarmıştı.

Harem-i Şerif’e sürükleyip, götürdüğü “şey” ne denli kocaman, besili bir hamuleydi ki küfesini habire dolduruyor ve yet(in)miyordu.

Bu menfî psikoloji, tohum halindeki başka eksilmeleri de uyandıracak, günahı güncelleyecek, gerisini çağıracaktı.

O zamanki düşü, her zamanki gibi peşindeydi. Galiz bir söz, okkalı bir küfür, bir yılan zehri gibi; “hayal” yüreğine yerleşiyordu.

Görüntülü gerçeğin derûni bas-kısıyla, belki aylarca “kirli” geziyordu.

Yakınında, burnunun dibinde, başucunda, tepe noktasında azman bir yılan görmüştü; düşüşün, zillet ve kötülüğün eseri. Devasa, sâfi bir başı vardı. Sarı, meşum, sehhar gözlerini, avına dikmişti.

Bakışlarını canavardan kaçır-
mak istese de, her yerde önündey-
di, hayvanın gövdesini bile bütün
hâlinde göremiyordu. Selâmete
çıkması mümkün değildi. Ölesiye
korkuyordu.

Ama hayır.. sanki kâfi derecede
kaçınması, sakınması yoktu. Maat-
teessüf cesurdu(!)

Tam merkezden, silahsız kal-
binden sokuldu. Belki kaçınılmaz,
kader hükmündendi yarası. Karşı
hamle yapamamıştı.

Zarardaydı ve giderayak hasarlı
dermansız kalbi, müessif bir olaylar
zinciriyle tekrar yarılacaktı. Ciğeri
ta özünden yandı. Ruhî bir ıstırapla
boydan boya kap(l)andı.

...

Geriye bir bakıldığında bir arpa
boyu yol gidilirdi.

Azgın müşteri, yeminli tüketici
dönüp dolaşıp, "Ben Merkezine"
gelmişti.

Yerine getirdiğini sandığı iba-
detler, özgür benlik hareketleri,
"Tamam, bu sorunu hallettim"
dediği, çözümü derin aklına, keskin

zekâsına (güleyim bari!) havale
ettiği her iş, Ben'de belki hallolmu-
yor, tıkanıyordu.

Fikirler kaynaşıyor. Bu cafcıflı
fokurdamadan, iri kabarcıklardan
işe yarar bir gönül hissesi, meyvesi
çıkarmıydı anlamıyordu.

"Allah, Peygamber" kelimesinin
yarattığı enerji, iletişim, kapsayıcı-
lık, cihanşümullük, Sevgi...

Evet, güzeldi, lâkin önce hayvan
setlerini aşmak gerekti.

Derunumuza kurduğumuz hay-
van çiftliklerini, çoğalttıklarımız,
damızlıklarımız, özge itinayla bes-
leyip büyüttüğümüz...

Arasıra insan suretinde davet
edip, mevcut güruha ekleyerek,
hezimeti artırdığımız... Bazen biz
onlara, bazen de onlar bize biniyor,
sürükleyip, inlerine götürüyordu.

Bu olgu; bilgiye, tecrübeye,
insani münasebetlere, kalbin açılıp
saçılmasına, kalpler arası diyaloga
da mani oluyordu.

Çiftlikte yeni, acayip hayvanlar
yetiştiriyordu. **Besici** halden hale,
şekilden şekile geçiyordu.

**MESNEVÎ'NİN
GÖLGESİNDE**

AHMET SEVGİ

ستر کن تا بر تو ستاری کنند
تا نبینی ایمنی بر کس مخند

Ört de senin ayıbını da örtünler:
Kendine emin olmadıkça kimseye gülme.
(Hz. Mevlânâ)

AYIPLARI ÖRT
Ayıpları ört, kusursuz kul olmadığımı herkes bilir;
Başkalarının ayıbına gülme, bir gün başına gelir.
04 AĞUSTOS 2023 (Ahmet Sevgi)

OLTAYA TAKILANLAR

“Ümitler içindeyim, çok şükür öleceğiz” dize- siyle bitirir Ziya Osman Saba bir şiirini. Bizim yazının başlangıcı oldu. Olsun varsın. Sonuçta neyin sonu neyin başlangıcı, hangi bitişler hangi başlayışlara, hangi ölüm hangi doğuma gebe bilinmez.

Öleceğini bilerek yaşamaya mahkûm, mecbur tek canlı insan. Fakat itiraf edelim ki bunu bilmeden yaşayan zevattan daha çok bağlı yaşamaya. Hırsları hayalleri umutları hep bu yönde... Hiç ölmeyecekmiş gibi sarılıyor hayata. Tamam, bu bir yere kadar kabul edilebilir belki; nedir, hayal kurmak, ümitli olmak, sırasında hırslı olmak çoğu psikiyatrik hastalığa yakalanmaktan alıkoyar. Sonra işte ne bileyim, yapılan işlerin verimini ve kalitesini artırır hatta bazı fiziksel rahatsızlıklara yakalanma riskini de asgariye indirir falan filan. Buraya kadar iyi güzel de de'si var işte.

Aslında burada üzerinde durulması gereken iki husus var. Birincisi, gelecek diye tasavvur edilen olgu ki bazılarımızı bu ölümsüzlük rüyasına iten en büyük etken olmuş gibi görünüyor. Fakat gelecek az önce belirtildiği gibi yalnızca bir tasavvur. Öyle bir şey yok. Yani ki, bir hayal bir yanılsama bir hokus pokus... Olur mu canım öyle şey diyeceksiniz; demeyiniz ya da deyiniz, istediğiniz kadar gelecek vardır deyiniz. Ama şu kadarını söyleyeyim; bir an sonrasında başlayarak hayalinizde canlandırmaya çalıştığınız, gelecek deyince zihninizde şekillenen bütün resim bir vehimden ibaret. Ölüm kavramı ki vardır ve burada hemfikiriz sanırım ha, eğer yoktur

FATMA
TUTAK

diyenlerdenseniz sizi şöyle yan stüdyoya alalım. Zira hemfikir olduğumuzu varsaydıklarımadır sözlerim. Ölüm gerçeği –ve veya bil umum akıbet silsilesi-o bir an sonrası dediğimiz zaman parçacığın yazgılıdır ve işte bu yüzden ki bir an sonra ne olacağına ya da olup olmayacağımıza dair kesin bir bilgiye sahip değiliz.

Bunları boşluğa düşüp hayattan ümit kesesiniz diye söylemiyorum. Niyetim yalnızca gezineceğimiz sınırları belirlemek. Ne diyordum, gelecek diye bir şeyin varlığından emin olamıyorduk. Bu böyleyken tek çıkış yolunu ölümsüzlükte görenler de çıkmamış değil aramızdan. Demişler ki madem ölümlü- yüz ve aldığımız bütün hazları bir gün bırakıp gitmek zorundayız o halde ölümsüzlüğün peşine düşmeli. Gezişler, arayışlar, nafile çabalar sonucu bugün ab-ı hayat denilen adı var kendi yok bir su çıkmış ortaya. Bengisu. Yalnızca ölümün pençesinden kurtarmakla kalmıyor fazladan sonu gelmeyecek bir gençlik bahşediyor içenlere. Ah insanın hayal dünyası! Sen nelere kadirsin...

Ölümü çıkış yolu olarak görenler de az değildir fakat buralara girip daha fazla moral bozmayı gereksiz görüyorum. Benim asıl merak ettiğim ikinci hususa gelecek olursak; bir şair ya da bir insan ölümün varlığına neden şükreder? Üstelik de ümitler içinde iken. Ölüm, hani şu kendimize ve sevdiğimizimize hiç kondu ramadığımız, kazayla çıktığı anda ağzımızdan yel alası, soğuk yüzlü,

“lezzetleri kesici” ve bu yönüyle de sık sık hatırlanması tavsiye olunan tahrip gücü yüksek nihayet. Nasıl olur da bir şükür vesilesi haline gelebilir?

İşte bu noktada aklın sınırlarını zorlayan bir konuda gene aklın muhakemesine başvururuz; duyguları da vurduk mu atının terkesine ve şöyle bir açıklama çıkar ortaya: Sevdiklerini kaybeden insanlar onlarla bir gün bir yerde tekrar kavuşmanın hayalini kurmaya başlar. Hele de bu öteye gitmiş sevilenlerin sayısı dünyada kalanların kat be kat üstüne çıkmışsa... Ölmüş birinin dirilip hayatına devam etmesi imkân veya olasılık dâhilinde olmadığına göre bunun tek yolu arkada kalanın 'o tarafa' gitmesi ile mümkündür. İşte kişiye ölümü bile güzel gösteren şey; -özellikle belli bir yaşa gelmişse ve hasbelkader alacağını almış göreceğini görmüş, ununu elemiş addediyorsa kendini- öte tarafta kendisini bekleyen sevdik-

lerine kavuşma ümididir. Nitekim şair de;

“Rabbim nihayet sana itaat edeceğiz” diyerek nihai sonu kabul ettiğini belirtir. Hemen arkasından, “Birer ağaç altında sevgilimiz, annemiz” ve “Ben artık korkmuyorum, her şeyde bir hayır var” diyerek yeterince yaşadığını ve ölümün bir korku nesnesi değil bilakis sevdiklerine kavuşmanın biricik yolu olduğu sonucuna ulaşır.

Tatsız konulardan fazlaca bahsettiğimin farkındayım. O zaman gelin biraz da “Yaşamak güzel şey, ümitli şey” diyen şaire kulak verelim. Sonra da bize sunulan bu hayatta aldığımız her nefesin hakkını verelim. Bu gelişli gidişli âlemde “Hadi gül biraz canım vallahi değmez bu dünya” diyerek bizlere yıllar öncesinden seslenen Peyami Safa'yı anarak son sözü Yunusumuza bırakalım.

“Sevelim sevillelim, dünya kimseye kalmaz”

AŞURE KÜLTÜRÜMÜZ

**SAFİYE
HALE
GÜRBÜZ**

**Aşureye niyet ile başlayacaksın
Buğdayı daha akşamdan ıslayacaksın
Bakliyatı başka kapta haşlayacaksın
Kayısı, incir, üzüm ve biraz da karanfil
Hepsini bir aşta, birbirine kavuşturacaksın
Aşure pişerken hep karıştıracaksın
Kâselere ölçülü paylaşıracağını
Üzerine ceviz, fındık, nar koyacaksın
Hindistan cevizi ve biraz da zencefil
Eşe, dosta ve komşulara gezip dağıtacaksın.
Aşure gününün yüce huzuruna varacaksın**

Aşure, orjinali "Aşura" Arapça'da 10 manasına gelen "aşara" kelimesinden türemiştir. Türkçe'ye ise Arapça'dan geçmiştir.

İslamiyet'e göre hicri takvimin ilk ayı olarak kabul edilen Muharrem ayının 10. günü aşure günü olarak kutlanır.

Aşure isminin nereden geldiğine baktığımızda iki tarihi olay dikkatimizi çeker. Birincisi Yahudiler Hz. Musa döneminde aşure günlerinde oruç tutarlardı. Peygamberimizin oruç ibadeti farz olmadan önce Yahudiler arasında yaygın olan bu orucu tuttuğunu biliyoruz. Oruç farz olduktan sonra peygamberimiz bu oruca devam etmemiştir. Bu konuyu soranlara aşura orucunu yasaklamadığını, tutanlara nafile oruç sevabı verileceğini bildirmiştir. İkincisi ise Hz. Hüseyin, Yezit tarafından H: 61 yılında Muharrem ayının 10. günü şehit edilmiştir. Bu olaydan sonra Caferiler bugünü yas ilan etmişlerdir. Alevî toplumu ise Muharrem ayında 10 gün oruç tutmaktadır. Alevîler Hz. Ali'ye olan sevgilerinin ve Hz. Hüseyin'e duydukları sonsuz muhabbetlerinin bir tezahürü olarak Aşure ayına özel bir anlam yüklerler.

Aşureye özel bir anlam katan diğer hadise ise Hz. Nuh Peygambere kadar dayanır. Tufandan sonra Hz. Nuh Peygamber'in gemisi Cudi Dağı'nda karaya oturmuş ve Hz. Nuh ile birlikte gemiye binenler kurtulmuşlardır. Gemide bulunan erzak ve hububattan bir yemek yapıp yemişlerdir. Bu yemeğe aşure denilmektedir. Aşurenin tarihinin bu olaya dayanıp dayanmadığı ise kesin olarak bilinmemektedir.

Aşure günü bazı peygamberlere milat olmuştur. Hz. Adem dünya arzına bugün

inmiştir veya tövbesi bugün kabul edilmiştir. Hz. Yunus peygamber balığın karnından bugün kurtulmuştur. Hz. Yakup peygamber'in gözleri bugün açılmıştır. Hz. Nuh Peygamberin gemisi tufandan bugün çıkmış ve Cudi Dağı'na oturmuştur. Hz. Muhammed Mekke'den Medine'ye bugün hicret etmiştir. Görüldüğü gibi peygamberler tarihinde birçok olay aşure günü meydana gelmiştir.

Bugüne geldiğimizde, aşure günü veya aşure ayının bir dinî gelenek olarak devam ettiğini görüyoruz. Bugün Caferiler, Aleviler, Sünniler ve Yahudiler aşure gününe özel bir değer verirler, bugünü çeşitli etkinliklerle kutlarlar.

Caferilerin aşure gününü yas ilan etmeleri Hz. Hüseyin'in Kerbela'da şehit edilmesine dayanmaktadır. Bu acılı günün Caferiler bedenlerine eziyet vererek, adeta o acıyı tekrar bedenlerinde hissederek anarlar. Bu anma biçimi cemaatin aldığı bir kararla bırakılmış ve kan bağıışı kampanyasına dönüştürülmüştür. Akıtılan kanların sadece bedenlerine acı verdiğini, bağışlanan kanların ise hayat kurtarabileceğinden hareketle İslam adına örnek bir davranış sergilemişlerdir. Alevi toplumu ise aşure orucunda açtıktan su içmez, içenleri de ayıplarlar. İftar sofralarında tatlı olarak aşure, su yerine meyve suyu bulunur. Gecesinde ise cem evlerinde mersiyeler okunur.

Sünniler ise aşure günü oruç tutmanın, ilim öğrenmenin, sadaka vermenin, çoluk çocuğu sevindirmenin, gusletmenin, sıla-i rahim yapmanın yani akrabayı ziyaret etmenin hem sünnet hem de çok sevap olacağı inancını taşırlar. Evlerine bütün bir yıl bolluk bereket getireceğine inandıkları için alış veriş yapıp en az on çeşit erzak almaya çalışırlar.

Aşure bolluğu, bereketi ve paylaşımı çağrıştıran bir tatlıdır. Türk mutfağının en sevilen tatlılarından olan aşure birçok özelliğiyle de diğer tatlılardan farklıdır.

Her şeyden önce sosyal ve kültürel an-

lamda da ortak bir paylaşımımız olan aşurenin besleyici değeri son derece yüksektir. En az 10-15 farklı besinin karışımı ile hazırlanan, içinde çok önemli kaynakları barındıran aşurede kuru baklagil ve tahıl grubu ürünler yer aldığı için bol miktarda bitkisel protein içerir.

İçindeki kuru ve yaş meyveler posa içeriğini artırdığından aşure hazmetmesi kolay ve hafif bir tatlıdır.

Fındık gibi kuruyemişler omega 3 yağ asitleri açısından zengindir. Aşure aynı zamanda bir miktar da çinko, fosfor, kalsiyum, magnezyum, B grubu vitaminleri içerir. Bu özelliklere sahip olduğu için aşure özellikle çocuklar, yaşlılar, gebe ve emzikeliler için önemli bir besin çeşididir.

Yüksek enerji kaynağı olan aşure, çocukların direncini artırarak hastalılara karşı daha dayanıklı olmalarını sağlar. Ayrıca gebe, emzikli, yaşlı ve çocukların yetersiz kalan enerji gereksinimini karşılar. Bitkisel protein içeriği yüksek olduğu için günlük protein ihtiyacının karşılanmasında destek olur. İçerdiği posa hazmı kolaylaştırır. Mineral ve vitamin içeriği vücut sıvılarının dengesini sağlar ayrıca vücut destekler.

Aşure ceviz, badem ve fıstık gibi ürünler sayesinde kalp ve damar sağlığını korumaktadır. Hayvansal yağlardan uzak bir tatlı olan aşure, gebe, emzikli, yaşlı ve çocuklara da enerji verir.

Aşure günü büyükler sabah erkenden

kalkıp aşureyi pişirirler, büyükçe bir tepsiye içinde aşure olan kâseler sıralanır, kapı kapı dolaşarak dağıtmak görevi evin çocuklarına düşer. Konya'da eskiden aşure Muharrem ayı içerisinde herhangi bir gün büyük kazanla pişer kovalara doldurulur bir de saplak denilen bakır büyük keçe alınır ev ev dolaşılıp tencere tas istenip evde oturanın kalabalıklığına göre doldurulurdu.

Önceden, kızı olanın aşure yapması gerek diye bir gelenek de varmış. Eski geleneğe göre aşurenin amacı "evlenecek kızımız var" mesajını da vermiş aynı zamanda.

Aşure piştikten sonra dağıtmadan önce, tencerenin önünde Yasin Suresi ve Mülk Suresi okunur. Bir tabağa alınan ilk aşure dışarı gönderilmez, bereket getirsin diye evde alıkoşulur. Bazı yerlerde piştikten sonra kapak örtülür ve Yasin Suresi okunur. Kapak açılır, buğusu göze sürülür ve o gözün artık göz ağrısı çekmeyeceğine inanılır.

Eski bir Osmanlı geleneğine göre, pişirilen aşureden ilk kaşığa bakla tanesi isabet ederse bunu pek çok kimse "bereket getirir" diye ayırır, siler, para kesesine koyarmış. Bakla tanesi bir yıl kesede kaldıktan sonra, hükmü geçmiş sayılırmış.

Aşureye farklı yörelerde farklı isimler verilmektedir. Mesela Divriği'de aşureye tatlıaş/dadlaş denirmiş. Ermeniler anuşabur/tatlı çorba, Rumlar koliva diyorlarmış.

Aşureye eski İstanbul evlerinde en az yedi

çeşitli erzak konurmuş. Bazıları da kırk çeşit koyuyormuş ve kırkı tamamlayamayanlar da bir kaşık bal koyuyorlarmış nasıl olsa arılar kırk çeşit çiçeğin tozunu almıştır diye.

Aşurenin içindeki malzemeler, her yörede farklı ürün yetiştirilmesi nedeniyle farklılık gösterebiliyor. Aşure genellikle ana malzeme olarak dövme, nohut ve fasulyeden yapılıyor. Ancak içine akla gelebilecek birçok ürün katılabilir. Aşurenin malzemesi ne kadar çok ise o kadar iyi olacağına inanılıyor. Türkiye’de aşurenin içeriği bölgeye göre değişiyor. Bazı bölgelerde içine bulgur atılırken, bazı yerlerde pirinç katılabilir. Özellikle İç Anadolu’da aşureye bakliyat konulabilir. Konya ve çevresinde, biraz daha Osmanlı’dan kalma gelenek sürdürülmeye çalışılıyor. Osmanlı mutfağında aşure, dövme, nohut, fasulye, incir, kuru bakladan yapılıyor ve tarçın, karanfil ve narla süslenilebiliyordu. Konya bölgesinde ise bu şekilde yapıldığı gibi genellikle aşure kenevirle süsleniyor. Afyonkarahisar’da haşhaş ile süsleme oldukça yaygın. Aşurede Karadeniz bölgesinde ağırlıklı olarak fındık, güney bölgelerinde yer fıstığı, güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde Antep fıstığı, Bursa ve çevresinde kestane, Güney ve Ege civarında badem kullanılıyor.

İç Anadolu’da “kurban kestiysen aşure de pişireceksin” diye bir gelenek olduğu söylenir. Ayrıca, aşurenin içine kurbanda kesilen hayva-

nın kuyruğundan ya da boyun etinden küçük bir parça konulabilir.

Aşureye şeker yerine pekmez de katılabilir. Çorum’da “pekmezli hedik”de denilmektedir. Antep yöresinde ise içerisine anason da eklenir. Ege bölgesinin çeşitli illerinde damla sakızı da katılmaktadır.

Bazı yörelerde aşurenin hem tatlısını hem tuzlusunu yapıyorlar. Bolu’nun Akçakoca ilçesi ve Hatay’da olduğu gibi... Denizli’de yakınlar keşkek ve aşure, uzaklara yalnız aşure dağıtılır. Uşak’ta aşure yapıldığı gün mahallenin fakir kadınları, çorba-et-pilavdan oluşan “üç tencere yemeğine davet edilirlermiş.

Eski İstanbul hayatında aşure günüyle ilgili başka bir âdet daha vardır: Muharrem’in ilk gününden onuncu gününe kadar dilenciler, nakaratlarında: “Ya hoy goy goy canım!” sözleri tekrar olunan mersiyeler okuyarak kapı kapı dolaşırlar ve torbalarına aşure pişirmek amacıyla bu aşın içine giren tahıl, kuru sebze ve kuru meyveler toplarlar ve sadaka verenlere gelenek haline gelmiş bir şekilde dua ederlerdi. Goygoyculuk denen bu âdet şimdi kalkmış bulunmaktadır.

Aşure geleneği ister siyasi, ister dini kaynaklı olsun milletimiz tarafından yüzyıllardan beri devam ettirilen bir geleneğimizdir. Bu gelenek sahip biz olduğumuz müddetçe nesiller boyu devam edecektir.

AĞUSTOS DA BEN

1979

yılıının 27 Mayıs
günü evlenmiştim.
Düğün hazırlıklarım

sırasında, tabiri caiz ise kırk yılda bir gittiğim ilçem Seydişehir'e gitmişim. Hükümet konağının önünde beş altı kişilik, gençlerden oluşan bir kalabalık gördüm. Kalabalık merakımı celp etti ve yanlarına gittim.

Ellerinde kapağında kartal resmi olan bir kitapçık vardı. Hem kitapçığın sayfalarını çeviriyorlar hem de kitapçıkla ilgili yorumlar yapıyorlardı.

"İzmir'in Gaziemir ilçesinde Hava Teknik Okullar Komutanlığı diye bir okul varmış ve o okulu bitirenler hava astsubayı oluyorlarmış" gibi bilgiler veriliyordu. Ben de konuya müdahil oldum ve "bu kitapçığın nasıl temin edilebileceğini?" sordum.

Grup içinden biri "kitapçığı sanat okulundan alabileceğimi" söyledi. Bulduğumuz yer ile okulun arası baya bir mesafeliydi. Diğer işlerimi bırakıp yaya olarak okula gittim. Okuldaki idareci öğretmenlerden birisi, "kitapçığı bu okuldan mezun olanlara verebileceğini, herkesin mezun olduğu okuldan temin etmesi gerektiğini" söyledi. Ben "Ereğli'de bulunan, İvriz Öğretmen Okulundan mezun olduğumu" söyleyince temin etmemin mümkün olamayacağını anlamış olacak ki kitapçığı verdi. "Sadece beş günün var müracaat bitimine" diye de beni uyarımayış ihmal etmedi, yaşıyorsa sağ olsun, yaşamıyorsa Allah razı olsun.

Kitapçığı inceledim ve başvuru şartlarını öğrendim.

Gerekli şartları hazırlayıp posta ile verilen adrese gönderdim. Zaman kısa olduğu için yetiyeceğinden hiç de umudum yoktu.

O ana kadar öğretmen okullarından mezun olanların müracaatları kabul edilmemiş. Zira o okul öğrencilerinin hala öğretmen olarak mezun olduklarını sanıyorlarmış. Daha sonra durumun öyle olmadığını anlayınca da öğretmen okulu mezunlarının müracaatları da kabul edilmeye başlanmış. Benim müracaatım da o aralığa denk gelmiş. Müracaatım kabul gördü ve Temmuz 1979 ayında yazılı ve sözlü

TAYYAR
YILDIRIM

imtihanlara davet edildim.

Temmuz ayı tarım hasadının başladığı mevsim olduğu için köyde el oraklarıyla ekin biçme, eşeklerle sapı harmana taşıma, harmana gelen ekini öküzlerle düvenle sürme gibi bir dizi işlerin içindeydim. Bir yandan da askeri okul sınav gününü ipe çekiyor, bu konuyla ilgili hayaller kuruyor, ileriye dönük planlar yapıyordum.

Sınav günü geldi çatı ve ben düven üzerinden inip tek başıma İzmir'e sınavlara gittim. İzmir Gaziemir Hava Teknik Okullar Komutanlığı Aydın yolundan sınav alanına neredeyse üç kilometre civarında bir mesafede idi. O mesafe o kadar kalabalıktı ki adeta "iğne atsanız yere düşmezdi." O mesafeyi hem yürüyor hem de bu kalabalık içinden nasıl başarılı bir şekilde çıkabileceğimi merak ediyordum.

İvriz Öğretmen Okulunda, oldukça kaliteli bir eğitim almıştım. O yüzden bilgime güvenim tamdı. Bu nedenle, sınavdan başarılı çıkacağıma inanıyordum. O gün yazılı sınavları oldum. Spor ve mülakat sınavlarına da katılmıştım.

Sınavlardan sonra tekrar Seydişehir'e dönüp harman hasat işleri için aileme yardıma koyuldum. Omuzumda büyük bir yük yani geçim derdi vardı. Sınav sonuçlarına odaklanmıştım.

O günlerden birinde köye bir traktör geldi. Köyün gençlerini Suğla Ovası'na amele olarak götürmek için gelmişler. Beş altı arkadaşımınla birlikte traktörün kasasına binip İncesu Köyü'ne gittik. Uçsuz bucaksız ovada nohut ve fiğ biçimi yapıyorduk. Ben diğer arkadaşlarıma göre daha zayıf bir bünyeye sahiptim. O işi de onlar kadar beceremiyordum doğrusu...

Aylardan Ağustostu. Sıcak beynimizi kaynatıyordu. On beş kadar genç sıralanmış fiğ biçiyorduk. Ben sıranın gerisinde kalıyordum ama patronumuz rahmetli Mehmet Bey

benim bu halimi görüyör ve elimden kosa(tırpan)'ı alarak "yahu arkadaşlar Tayyar'a hep karışık yerleri verip kendinize kolay yerleri alıyorsunuz" deyip beni kolluyor ve sırayı diğer arkadaşların önüne geçirerek bana dönüyor göz ediyor ve kosayı elime tekrar veriyordu.

Mehmet Bey de kulağımın sınav sonuçlarında olduğunu biliyordu.

Bir gün Seydişehir'e gitmiş ve PTT'ye uğrayıp sınav sonuç kâğıdını da alıp gelmişti. Biz tarlada fiğ biçerken traktörden indi ve "Tayyar koş koş sınavı kazanmışsın!" dedi. Yaptığım iş zaten çok zoruma gidiyordu. Bu yüzden de kafamda anlatılması çok zor düşünceler, hayaller dolaşıyordu.

O haberi duyar duymaz, kosa kucacağında olmak üzere fiğ tarlasının ortasına çöktüm kaldım. Hıçkırığa hıçkırığa ağlıyordum.

Diğer arkadaşlar etrafımı sardılar. Mehmet Bey de koşarak geldi ve kâğıdı uzattı.

Tarih 24 Ağustos 1979'du.

"Girmiş olduğunuz sınavı başarıyla kazanmış bulunmaktasınız. İzmir Güzelyalı Tam Teşekküllü Hava Hastanesinden alacağınız sağlık raporu ile birlikte, 4 Eylül 1979 günü, İzmir/Gaziemir Hava Teknik Okullar Komutanlığında hazır bulunmazı..."

Mehmet Bey o anda benim yedi günlük çalışmamın karşılığı olan hesabımı kesip kendi aracıyla Seydişehir'e götürdü, oradan da köye ulaştım.

Kazandığım 1500 TL. babama verip yeni evlendiğim için eşimden bir adet düğün takısı olan Hamit lirayı alıp İzmir'e gitmek üzere önce 8 kilometrelik yolu yaya olarak yürüyüp Çavuş Nahiyesine Oradan araçla Seydişehir'e ve oradan da Konya'ya gittik. Konya'da Hamit lirayı Bedesten'de 3.300.00 TL'ye paraya çevirip akşam İzmir'e hareket ettik. Yanımda, kendi köylüm olan Ali de vardı. Gece geç saatte İzmir'e indik. O sıralar meşhur olan İzmir Fuarına girip sabaha kadar orada vakit geçirelim istedik.

Hayvanat bahçesinin önün deki banklara oturduk ama yorgunluktan uyuşa kalmışız. Üzerimde incecik bir pantolon vardı. Para pantolonun cebini kabartmış aynı zamanda sadece cebimi değil orada dolaşan hırsızların iştahını da kabartmış olacak ki bir elin cebime girmekte olduğunu hissettim ve hızla ayağa kalkıp "ne oluyor?" diye bağırdım. O sırada devriye gezen polisleri gören iki hırsız koşarak

oradan uzaklaştılar.

O para benim öğrenci harçlığımla birlikte okulu bitirinceye kadar harçlığım oldu.

Sabah olunca Çimentepe'de oturan amcamlara gittim. Ertesi gün başlayan Sağlık raporu alma maceram, Güzelyalı Hava Hastanesi ve Üçöl'da bulunan Kara Hastanesi ile amcamların evinin arasında başlamış oldu.

Yanımda hiçbir Allah'ın kulu yoktu. Hastaneler tıklım tıklım doluydu. Herkes yanlarında tanıdıklarıyla beraber rapor alma peşindeydiler. Ben neredeyse bir günde bir doktora muayene olabiliyor ve benden önce sağlık sorunları nedeniyle elenen öğrenciler yüzünden benim de aynı akıbete uğrayabileceğim endişesiyle moralim alt üst oluyordu.

Köyden gelmişim. Harman hasat işleri içinde kulaklarım, burnum, boğazım belki de toz toprak içindeydi. Güneşten yüzleri, kolları yanmış, kara kuru bir gençtim ve bu ağustosun bana nasıl bir sürpriz yapacağını kestiremiyordum.

Tam on üç gün hastanelerle ile amcamların evi arasında gittim geldim. Bu zaman zarfında aksaksız bir şekilde kahvaltımı hazırlayıp bana annelik yapan, amcamın yanı Hamza Babamın eşi yengem yani Fadime Anamı rahmetle anıyorum. Allah onu cennet bağlarında ağırılıyordur inşallah şimdi.

4 Eylül 1979 rapor tarihimin son günüydü. O tarihte okula raporu teslim etmem ve sonucu beklemek üzere, tekrar Seydişehir'e dönecek ve sonuca göre hareket edecektim. Öyle olacağını zannediyordum.

5 Eylül geçti ben hala raporu tamamlayamamıştım. 6 Eylül akşamı saat 16.00 civarında ümitsizce Gaziemir, Hava Teknik Okullar Komutanlığı nizamıyesine ulaştım ve benim gibi bekleyen diğer öğrencilerle beraber hemen içeriye aldılar.

Kaydımı yapıp, askeri elbiseyi giydirip doğrudan eğitim alanına gönderdiler.

“Marş marş, sağ-sol, sağ sol!”

Eyvah dedim. “Ben sağ-sol” işlerinden bıktığım için askeri okulu tercih ettim ama burada da karşıma sağ-sol olayı çıktı” diye düşünürken konunun farklı olduğunu daha sonra anlayabildim.

Zamanın şartları, telefon olmaması ve günlerce yanıma bir ziyaretçinin gelmemesi yüzünden köyle ve ailemle irtibatım uzun süre kesik kaldı. Benim nerede olduğumu dahi kimse bilmiyordu. Günler sonra bir irtibatı sağlayabildim.

Türk Ordusuna bu maceralı girişim, 25 yıl o üniformayı gururla taşımama sebep oldu. 25 yılda, tam 25 kez 30 Ağustos Zafer Bayramını kutladık üniformamla birlikte...

Yine 1983 Ağustos ayının on sekizinde büyük oğlum dünyaya geldi.

Her Ağustos bana 1979 yılındaki Ağustos

ayını
ve
30

ASIL OLARAK K		
932	01956	OZ LÜTFİ
933	12067	YÖRÜK ALİ SAIT
934	02314	ÖZKAN İSMAIL
935	01396	KARAGÖZ İHSAN
936	03132	ÇALIŞKAN OSMAN
937	10524	BAŞTÜRK METİN
938	02319	UYGUN UFUK
939	02533	SARAN MEHMET
940	03959	OKUTAN İBRAHİM
941	13670	GÖKTÜRK NİYAZI
942	07223	CİVAN BÜLENT
943	13720	GÜREL EROL
944	11778	ÇOBAN OSMAN
945	01265	ENGİN AYDIN
946	10209	TÜRKMEN SÜLEYMAN
947	14081	ÖZDEMİR NURETTİN
948	10014	ÖZEN TAYYAR
949	16623	YILDIRIM TAYYAR
950	08178	BIÇER TOLAY
951	14993	DOĞRU ENGİN
952	11702	SAKARYA HÜRDOĞAN
953	00602	EVREN YUSUF
954	02434	SILAY ERHAN
955	04820	GÜRLER EROL
956	03372	KOCABIÇAK SALİH
957	11736	GÜVEN RAMAZAN
958	12328	MOLLAOĞLU KEMAL
959	14864	ACAR ALİ HÜRRİYET
960	16357	SÖNMEZ GAZANFER
961	03454	KAŞIKARA HAKKI
962	01762	KUYUKLU AHMET
963	00769	KARA RAĞIP
964	09727	SÖNMEZ AHMET
965	02232	SAR KADİR

Ağustos bir de zamanı hatırlatır.

Ömrümün anlık bir resmini çektim,

Geriye dönüp de baktığım zaman.

Sızladı yüreğim, boynumu büktüm

Geriye dönüp de baktığım zaman. (T.Y.)

